

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 10Pc/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724201010
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Minková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2024:6724201010.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou JUDr. Silviou Minkovou v právnej veci navrhovateľa A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX D., E. F., štátny občan ČR, proti synovi A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX G., štátny občan SR, obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, zastúpený zákonnou zástupkyňou B. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX G., o návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti rodiča k plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Vyživovacia povinnosť navrhovateľa A. B., nar. XX.XX.XXXX voči synovi A. B., nar. XX.XX.XXXX, určená rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 12.07.2022 sp.zn.14Pc/17/2021-146, sa počnúc dňom 01.04.2024 zrušuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 23.02.2024 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľa zo dňa 19.02.2024, ktorým žiadal, aby súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi určenú rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12.07.2022 sp.zn.14Pc/17/2021-146.

Svoj návrh zdôvodnil tým, že od posledného rozhodnutia súdu ohľadne jeho vyživovacej povinnosti voči synovi došlo k zásadnej zmene okolností, ktoré majú vplyv na určenie výšky výživného, a týmito podstatnými okolnosťami je vznik jeho ďalšej vyživovacej povinnosti na syna I., nar. XX.XX.XXXX, s čím je spojené zníženie príjmu v domácnosti otca, kedy matka dieťaťa poberá len rodičovský príspevok vo výške 8.000,- Kč mesačne, t.j. cca 320,- EUR a jeho príjem sa od posledného rozhodnutia súdu zvýšil asi len o 300,- EUR mesačne. Ako významný náklad uviedol tiež dlhodobý zhoršený stav syna I., nar. XX.XX.XXXX, u ktorého sa prejavila alergia na látky obsiahnuté v potravinách ako ryby, šošovica, sezam či orechy. S ohľadom na svoj zdravotný stav musí jesť len potraviny s minimálnym obsahom chemických látok, ideálne s označením „bio“ a musí mať zvýšenú dávku vitamínov. Zvýšený celkový mesačný náklad na potraviny pre syna I. je vo výške cca 120,- EUR.

Ako ďalšia skutočnosť, ktorá podľa jeho názoru má vplyv na určenie výšky výživného, je zánik dlhu plnoletého syna v dennom stacionári, ktorý bol povinný uhrádzať vo výške 50,- EUR mesačne, s tým, že sa od posledného rozhodnutia zvýšili aj príjmy matky plnoletého syna.

Taktiež poukázal na to, že si je vedomý, že výživné na dieťa nezaniká automaticky, tým, že dieťa dosiahne plnoletosť, ale skutočnosťou, že je schopné sa samé živiť, avšak je nutné prihliadnúť k špecifikám tohto prípadu. Domnieva sa, že i keď je schopnosť plnoletého syna sám sa živiť, teda podieľať sa na vlastnej výžive zárobkovou činnosťou, výrazne obmedzená či znemožnená, neznamená to, že by mala existovať jeho vyživovacia povinnosť voči synovi, pokiaľ má tento dostatok finančných prostriedkov na svoju obživu, aj keď s nimi nakladá prostredníctvom svojej matky ako ustanovenej opatrovníčky. Je teda presvedčený, že schopnosť sám sa živiť by v tomto prípade nemala byť chápaná len v zmysle sám si obstarávať finančné prostriedky na svoju obživu, ale mala by byť vykladaná

extenzívne v zmysle zabezpečenia finančných prostriedkov pre vlastnú obživu. V tomto význame je potom podmienka schopnosti sám sa živiť naplnená a vyživovacia povinnosť zaniká bez ohľadu na to, že finančné príjmy sú realizované opatrovníkom – matkou, lebo sú to faktické príjmy jeho syna. V tomto prípade je tiež presvedčený, že rôzne príjmy z dávok a príspevkov sú natoľko výrazným príjmom plnoletého syna, ktorý dokonca v momentálnej situácii prekračuje jeho vlastnú životnú úroveň, keď tieto jeho finančné prostriedky prevyšujú náklady na nielen nutné, ale i oprávnené potreby, keď primárne jeho príjem, ako i príjem celej jeho domácnosti len sťažka stačí na úhradu všetkých ich potrieb. Tiež poznamenal, že náklady na domácnosť sa za posledné 2 roky zvýšili skokovo približne o 300,- EUR. S ohľadom na rodičovskú dovolenku jeho ženy sú jedinými príjmami ich spoločnej domácnosti jeho príjem zo zamestnania vo výške 29.500,- Kč mesačne (cca 1.200,- EUR) a rodičovský príspevok vo výške 8.000,- Kč mesačne (cca 320,- EUR). Žiadne iné príjmy nemajú. Ako mesačné náklady na domácnosť uviedol bývanie 7.500,- Kč, elektrina plus plyn 1.500,- Kč, strava 12.500,- Kč, ošatenie 7.500,- Kč, leasing auta a pohonné hmoty 5.000,- Kč, hygiena 4.000,- Kč, celkovo 38.000,- Kč (cca 1.580,- EUR).

2. Dňa 27.03.2024 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie syna navrhovateľa prostredníctvom jeho zákonnej zástupkyne, v ktorom okrem iného bolo uvedené, že syn navrhovateľa je ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím poberateľom invalidného dôchodku a ďalších peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s jeho zdravotným stavom, s tým, že ona ako matka prispieva na úhradu jeho potrieb podľa svojich možností a schopností. Zároveň ako zákonná zástupkyňa osoby oprávnenej na výživné uviedla, že nemá námietky k tomu, aby súd návrhu navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti k jeho plnoletému synovi vyhovel a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

3. Súd nariadil v tejto veci pojednávanie na deň 15.04.2024, na ktoré sa nedostavil žiaden z účastníkov, ani zákonná zástupkyňa syna navrhovateľa, pričom tak zákonná zástupkyňa syna navrhovateľa, ako i navrhovateľ mali doručenie predvolania na toto pojednávanie vykázané riadne a včas. Manželka navrhovateľa telefonicky v deň pojednávania o 08.15 hod. ospravedlnila neúčast navrhovateľa na pojednávaní z dôvodu, že tento cestou na pojednávanie skolaboval a je momentálne v nemocnici. Pojednávanie nežiadala za navrhovateľa odročiť. Na pojednávanie sa taktiež nedostavil syn navrhovateľa resp. jeho zákonná zástupkyňa, ktorá ospravedlnila svoju neúčast na pojednávaní podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 27.03.2024, s tým, že navrhla, aby súd konal a rozhodol o návrhu v jej neprítomnosti. Súd postupoval v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), vec na tomto pojednávaní prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa, syna navrhovateľa a jeho zákonnej zástupkyne.

4. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, ktoré predložili účastníci konania a to: oznámenie o priznaní dávky štátnej sociálnej podpory z č.l.2, rodný list maloletého I. B. z č.l.3, lekárske správy z č.l.4-7, výplatné pásky navrhovateľa z č.l.8-12, výplatné pásky navrhovateľa z č.l.24-35, správu Sociálnej poisťovne, ústredie z č.l.37-38 a oboznámil sa s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.14Pc/17/2021, ako i s obsahom pripojených právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Zvolen sp.zn.11Ps/1/2019-68, 5Ps/24/2019-45, 5P/121/2018-73, 5P/149/2016-20 a 5P/39/2013-103, pričom zistil tento skutkový stav.

Z oznámenia o priznaní dávky štátnej sociálnej podpory zo dňa 25.09.2023 Úradu práce Českej republiky – Krajská pobočka v Ostrave súd okrem iného zistil, že bolo adresované J. K. B., s tým, že jej priznali rodičovský príspevok na základe jej žiadosti na dieťa I. B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 8.000,- Kč od 04.09.2023.

Z rodného listu Českej republiky zo dňa 05.09.2023 súd zistil, že v knihe narodení Matričného úradu Třinec, okres Frýdek Místek, vo zväzku XXX, ročník XXXX, na strane XX, pod por.č.XXX je zapísané narodenie dieťaťa I. B., dátum narodenia XX.XX.XXXX, s tým, že ako otec dieťaťa je uvedený A. B., nar. XX.XX.XXXX a ako matka K. B., nar. XX.XX.XXXX.

Z prepúšťacích správ Nemocnice Třinec zo dňa 10.10.2023 a 23.10.2023 súd okrem iného zistil, že sa týkajú maloletého I. B., nar. XX.XX.XXXX, v ktorých je uvedený diagnostický záver: akútna bronchitída spôsobená iným určeným organizmom, pričom v doporučení je okrem iného uvedené: doporučená strava vo vysokej kvalite, najlepšie bio kvalite. Tiež vhodné alergologické došetrenie klinického stavu, objednať sa v Alergomede k vyšetreniu. Z ďalšej lekárskej správy, pečiatka nečitateľná, súd zistil, že sa týka tiež maloletého I. B., v ktorej okrem iného je uvedené: výraznejšie senzibilizovaný na inhalačné alergény peľov, tráv, alergény roztočov, nízko na peľ, brezy a psí moč, z potravín živočíšneho pôvodu je

senzibilizácia na vaječný bielok, pozitívita proti molekule parvalbuminu, u arašidov a vlašských orechov, detekovaná tiež nízka senzibilizácia na zásadné proteíny.

Z výplatných pásov navrhovateľa firma KARIREAL, a.s. za obdobie od februára 2023 do januára 2024 súd okrem iného zistil, že sú tu uvedené ako doplatky čistej mzdy sumy v rozmedzí od 26.457,- Kč do 30.053,- Kč, s výnimkou mesiaca september 2023, kedy je uvedený doplatok čistej mzdy v sume 14.789,- Kč.

Zo správy Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 25.03.2024 súd okrem iného zistil, že sa týka syna navrhovateľa, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok od 19.01.2019, s tým, že od 01.01.2024 tento poberá invalidný dôchodok vo výške 531,60 EUR mesačne.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn.14Pc/17/2021 súd okrem iného zistil, že v tomto konaní bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 12.07.2022 sp.zn.14Pc/17/2021-146, ktorým súd zamietol návrh osoby povinnej na platenie výživného A. B., nar. XX.XX.XXXX na zrušenie vyživovacej povinnosti voči osobe oprávnenej na výživné A. B., nar. XX.XX.XXXX a zároveň bol otec A. B. zaviazaný prispievať na výživu plnoletého syna zníženým výživným zo sumy 120,- EUR mesačne na sumu 30,- EUR mesačne, počnúc dňom 12.10.2021, splatným vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám zákonnej zástupkyne osoby oprávnenej na výživné B. H.. V prevyšujúcej časti súd návrh osoby povinnej na platenie výživného na jeho zníženie zamietol. Zároveň došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen sp.zn.5P/121/2018-73 zo dňa 02.10.2018, v časti o určenie výživného na osobu oprávnenú na výživné. Z pripojeného rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 26.04.2019 sp.zn.11Ps/1/2019-68 súd okrem iného zistil, že súd obmedzil v spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX v tam špecifikovanom rozsahu, okrem iného aj ohľadne konania pred orgánmi verejnej moci a vybavovania úradných záležitostí a tiež nakladania s majetkovými hodnotami a finančnými prostriedkami, s tým, že za jeho opatrovníka súd ustanovil B. H., nar. XX.XX.XXXX.

5. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

6. Vychádzajúc z uvedených skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov dospel súd k názoru, že návrh navrhovateľa je v celom rozsahu dôvodný.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že títo sú v príbuzenskom vzťahu otec – syn, teda medzi nimi sa jedná o zákonnú vyživovaciu povinnosť rodiča k plnoletému dieťaťu.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že syn navrhovateľa v súčasnosti poberá invalidný dôchodok aktuálne vo výške 531,60 EUR mesačne.

Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Jedná sa teda o situáciu, keď dieťa získa pravidelný príjem, či už zo závislej činnosti, z podnikateľskej činnosti, avšak tiež sa za takýto príjem má považovať aj príjem napríklad zo štátnych sociálnych dávok, napríklad z dôvodu, že sa dotyčná osoba po ukončení prípravy na budúce povolanie neuplatní na trhu práce resp. nemôže sa na trhu práce uplatniť zo zdravotných dôvodov.

S poukazom na tieto skutočnosti súd návrh navrhovateľa, ohľadne zrušenia jeho vyživovacej povinnosti voči synovi, považoval za dôvodný a tomuto preto vyhovel, keďže dospel k záveru, že v čase vyhlásenia rozsudku boli splnené zákonné podmienky na zrušenie tejto vyživovacej povinnosti, nakoľko zákonná vyživovacia povinnosť navrhovateľa ako otca voči synovi zaniká, pretože analogicky s odkazom na vyššie citované zákonné ustanovenia Zákona o rodine tento nadobudol schopnosť sám sa živiť, keď súd zastáva názor, že výška invalidného dôchodku syna navrhovateľa v primeranej výške zodpovedá potrebe úhrady nevyhnutných výdavkov syna navrhovateľa, s tým, že aj zákonná zástupkyňa syna navrhovateľa vyjadrila súhlas so zrušením tejto vyživovacej povinnosti. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči plnoletému synovi počnúc mesiacom apríl 2024.

Na okraj súd ešte uvádza, že aj za vyššie špecifikovaných okolností rodič plnoletého dieťaťa môže dobrovoľne ďalej mu prispievať finančne alebo inou formou, napríklad poskytnutím bývania, stravy atď., na úhradu jeho životných potrieb (čo zrejme naďalej robí matka dotyčného), avšak nie je to už zákonná povinnosť toho ktorého rodiča.

Pre úplnosť súd ešte uvádza, že ohľadne vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu platí princíp tzv. elasticity tejto vyživovacej povinnosti, v zmysle ktorého môže za určitých okolností dôjsť k obnoveniu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, s tým, že v prípade, ak by nedošlo k dobrovoľnému plneniu tejto vyživovacej povinnosti, musel by o tom opätovne rozhodnúť súd.

7. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 veta prvá C.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 C.s.p.).

V súlade s § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 63 C.m.p.),
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému alebo o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. C.m.p..